

Privitak 2: Odgovori na komentare

Odgovori na komentare:			
Br.	Ispitanik	Zaprimljeni komentari	HAKOM-ovo mišljenje i stajalište
1.	HT d.d.	HT već omogućava informaciju o dostupnosti ili nedostupnosti B2B servisa na način kako je opisano u B2B tehničkoj specifikaciji. U slučaju kada je B2B servis dostupan šalje se u parametru „Code“ tip odgovora „0“ što znači da je komunikacija OK, a kada komunikacija nije moguća šalje se tip odgovora „1“ što znači „Tehnička greška“ (greška na B2B servisima) ili „2“ što znači „Poslovna greška“ (npr. operator nije poslao sve obvezne parametre). Smatramo da preciznija informacija o dostupnosti B2B servisa nije moguća, a svako uvođenje novih servisa u svrhu provjere dostupnosti B2B servisa bi bilo suvišno.	<p>Prihvaća se</p> <p>Iskon je potvrdio da je postojeće rješenje zadovoljavajuće te nije potrebna dodatna implementacija.</p>
2.	HT d.d.	HT predlaže izvještaj o grupnim smetnjama definirati na način da će informacije o grupnim smetnjama biti dostupne operatorima korisnicima temeljem unosa identifikatora veleprodajne usluge, a povratna informacija bi bila je li predmetna veleprodajna usluga čiji je identifikator unesen kao ulazni podatak u procesu otklona grupne smetnje ili nije. Budući da se grupne smetnje već nalaze u procesu otklona smetnje, smatramo da operator korisnik nakon primitka informacije o grupnoj smetnji ne mora podnositi zahtjev za otklon smetnje.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Svrha predložene izmjene B2B sučelja je da operatori korisnici automatski dobiju informaciju o grupnoj smetnji u trenutku nastanka te smetnje putem B2B sustava, što ne bi bilo omogućeno kad bi se prihvatio prijedlog HT-a. Naime, HT-ov prijedlog predviđa akciju sa strane operatora korisnika, dakle ne bi bilo automatske informacije sa strane HT-a u trenutku kad se grupna smetnja dogodi. Također, krajnja svrha HT-ova prijedloga je da operator korisnik ne mora podnositi zahtjev za otklon smetnje u slučaju kada se dogodi grupna smetnja i kada se takva informacija (ali tek na upit sa strane operatora korisnika) dostavi.</p> <p>HAKOM uvažava činjenicu da je formulacija „Implementirati izvještaj“ zbunjujuća odnosno da implementacija izvještaja podrazumijeva zahtjev sa strane operatora korisnika. Stoga će HAKOM predmetnu odredbu izmijeniti na način da glasi:</p>

			„Implementirati mogućnost slanja kroz B2B sustav automatskih obavijesti (notifikacija u obliku tzv. „push“ poruka) operatorima korisnicima o grupnim smetnjama čime se utvrdi nastanak takve grupe smetnje“.
3.	HT d.d.	Slanje dodatnih informacija putem B2B-a za vrijeme otklona smetnje nije učinkovito jer dodatne informacije trebaju doći do tehničara koji otklanja smetnju, a ukoliko su poslana putem B2B-a to se uglavnom neće dogoditi. Smatramo da je učinkovitije koristiti kontakt telefonske brojeve i eskalacijsku listu MFG voditelja za te potrebe. Dodatne informacije kao i storniranje zahtjeva za otklon smetnje je moguće slati putem B2B-a do trenutka kada je tehničar preuzeo zadatak i otišao na teren, nakon toga bi trebalo koristiti telefonski kontakt.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>HAKOM smatra da se komunikacija između operatora korisnika i HT-a u najvećoj mjeri treba odvijati putem B2B sučelja, a ne telefonskim pozivanjem HT-ovih djelatnika. Dakle, mišljenja smo da je potrebno omogućiti slanje informacija putem B2B sučelja, a HT-a je onda dužan s tim informacijama postupati na način kao što postupuje u slučaju svojih korisnika, dakle pravovremeno informirati tehničara na terenu o dodatnim informacijama. Način implementacije prosljeđivanja dodatnih informacija tehničaru na terenu HAKOM prepušta HT-u, međutim, sve zaprimljene informacije moraju biti bez odgode prosljeđene.</p>
4.	HT d.d.	Provjera dostupnosti za parice koje trenutno nisu aktivne već je omogućena putem provjere dostupnosti na adresi krajnjeg korisnika. Tada provjera dostupnosti daje podatak koji vrijedi za najbolju slobodnu paricu na izvodu.	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Iako je provjera za parice koje trenutno nisu aktivne već moguća putem adrese krajnjeg korisnika, kod parica na kojima je aktivna ULL usluga HT ne daje nikakve podatke o parici (niti putem pretrage po adresi, niti putem ID usluge). Za takve upite, HT vraća odgovor da podaci za navedenu paricu ne postoje (šifra 16 – Ne postoje podaci. Potrebna dodatna provjera.).</p>
5.	HT d.d.	HT može izvještaj „Konfiguracija na DSLAM-u/OLT-u (60)“ proširiti s informacijama o tehnologiji i propuštenu brzinu na pojedinom PVC-u. Što se tiče podataka o definiranom multicast profilu, nije u potpunosti jasno koji podatak bi HT trebao slati, te ističemo kako smo u mogućnosti poslati informaciju o linijskom profilu.	<p>Prihvaća se</p> <p>HAKOM je izmijenio tekst odluke na način da je riječ „multicast“ zamijenjena riječju „linijskom“.</p>
6.	HT d.d.	HT smatra da nije opravdano da HT po želji operatora kreira izvještaje već je ideja B2B izvještaja omogućavanje operatorima pristup potrebnim podacima iz kojih svaki operator sam kreira izvještaje kakvi su mu potrebni, tako da svaki Operator može sam povezati izvještaje 32 i 45. Smatramo da je HT dužan pružiti operatorima sve podatke	<p>Ne prihvaća se</p> <p>HAKOM smatra opravdanim zahtjev da u svrhu učinkovitosti, jednostavnije i brže razmjene podataka operatori korisnici dobiju što je moguće više podataka uz što</p>

		definirane regulatornim obavezama, a ne razvijati izvještaje prema pojedinačnim zahtjevima.	manje upita prema B2B sučelju. Dakle, HAKOM ostaje pri obvezi da se postojeći izvještaji 32 i 45 objedine i zamjene novim izvještajem.
7.	HT d.d.	<p>HAKOM je prihvatio HT-ov prijedlog izmjena predmetnih Standardnih ponuda u svrhu uvođenja VDSL supervektoring tehnologije i G.fast tehnologije u HT-ovu nepokretnu elektroničku komunikacijsku mrežu. HT ističe kako je u svrhu izmjena Standardnih ponuda u pogledu uvođenju navedenih tehnologija potrebno uvrstiti i niži tekst o predmetnim tehnologijama:</p> <p>a) U standardnu ponudu za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa potrebno je dodati novi Prilog 3 ugovoru.</p> <p>b) U standardnoj ponudi za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa potrebno je korigirati ograničenje duljine za FTDP G.fast</p> <p>c) U standardnu ponudu za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, u poglavlju Referentne tablice, potrebno je dodati i referentnu tablicu za VDSL35b iz FTTN čvora, iza referentne tablice VDSL35b iz FTTC s vektoringom, s obzirom da će navedena tehnologija biti aplicirana i na FTTN čvorovima</p>	Prihvaća se
8.	HT d.d.	<p>Smatra da nije opravdano skraćivanje roka za sanaciju parice budući da u većini ovakvih slučajeva sanacija kabela pristupne elektroničke mreže podrazumijeva zapravo zamjenu istih, a što pak zahtjeva međuovisne radnje u vidu izvida na terenu, izrade tehničkog rješenja, a potom i samog provođenja opsežnih radova koji podrazumijevaju angažman ljudskih resursa i strojeva odnosno mehanizacije, što nije moguće odraditi u tako kratkom roku od 10 dana. S druge strane, maksimalni rok za uključanje krajnjeg korisnika prema Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga iznosi 30 dana od dana sklapanja pretplatničkog ugovora, stoga smatramo da ne postoji opravdani razlog za skraćivanje inicijalno predloženog roka za sanaciju kabela. Nadalje, radi preciznije definiranja predmetne odredbe o sanaciji te obveza HT-a, predlažemo da se na kraj odredbe doda još jedna rečenica koja glasi: „HT je</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prijedlogom HAKOM-a rok od 10 dana za sanaciju mreže počinje teći nakon slanja obavijesti operatoru korisniku o potrebi sanacije mreže koja se mora dostaviti u roku od 5 radnih dana nakon zaprimljenog zahtjeva i obavljenog izvida na terenu. Dakle, u roku od 10 dana za sanaciju mreže ne ulazi izvid na terenu, kao ni vrijeme na čekanju koja nisu u domeni HT-a.</p>

		<p>obavezan realizirati zahtjev osim ukoliko za izvođenje sanacije nije potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ishoditi suglasnosti/odobrenja/dozvole nadležnih tijela/vlasnika nekretnine sukladne zakonu koji uređuje uvjete gradnje, • izvoditi bilo kakve radove s ciljem postavljanja novih stupova ili iskopa rovova, • izvoditi bilo kakvu izgradnju završne točke mreže uz korištenje nekretnina koje nisu u vlasništvu HT-a ili nema neka druga prava na nekretninama.“ 	
9.	HT d.d.	<p>Smatra da skraćenje roka za nadogradnju mreže nije opravdano uslijed razloga navedenih u prethodnoj točki (točka b). Predmetni razlozi ogledaju se u potrebi provođenja izvida, izrade tehničkog rješenja i potom samog izvođenja nadogradnje mreže, te isti zahtijevaju duži vremenski period, slijedom čega HT predlaže da rok za izgradnju završnog dijela mreže ostane nepromijenjen.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Nadogradnja se odnosi na slučajeve izvođenja kad nije potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ishoditi suglasnosti/odobrenja/dozvole nadležnih tijela/vlasnika nekretnine sukladne zakonu koji uređuje uvjete gradnje, - izvoditi bilo kakve radove s ciljem postavljanja novih stupova ili iskopa rovova, - izvoditi bilo kakvu izgradnju završne točke mreže uz korištenje nekretnina koje nisu u vlasništvu HT-a ili nema nekih drugih prava na nekretninama. <p>Također, rok od 15 dana za nadogradnju počinje teći tek nakon provedenih izvida na terenu. Stoga, prema mišljenju HAKOM-a, razlozi iz HT-ovog prijedloga nisu opravdani.</p>
10.	HT d.d.	<p>HT ističe kako je aktivacija „fault repair“ profila već sada automatiziran proces koji je definiran tako da se odrađuje „odmah“, no realni uvjeti upućuju na to da nije uvijek moguće odraditi aktivaciju u roku od 5 minuta od podnošenja zahtjeva operatora korisnika zbog primjerice većeg broja aktivnosti na sustavu (velika količina B2B aktivnosti, povećane aktivnosti na HT sustavima). Isti razlozi vrijede i za isporuku SELT/DELT mjerenja uz napomenu da tehničar koji se nalazi kod krajnjeg korisnika može sam provesti mjerenja, te ne mora nužno čekati primitak SELT/DELT mjerenja od HT-a. Stoga, predlažemo da rok za aktivaciju „fault repair“ profila i rok za dostavu SELT/DELT mjerenja iznosi 30 minuta</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>HAKOM je mišljenja da HT nije iznio uvjerljive argumente zbog kojih bi proces aktivacije „fault repair“ profila koji je automatiziran proces, trajao duže od predloženih 5 minuta.</p>

11.	HT d.d.	<p>Smatra da nije opravdano znatno skraćivanje roka otklon kvara/smetnje na podzemnim odnosno samonosivim kabelima na 10 dana jer ova vrsta otklon radova zahtjeva obavljanje izvida, izradu tehničkog rješenja i izvođenje radova. S druge strane, maksimalni rok za otklon kvara/smetnje prema Pravilniku o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga iznosi 15 dana, stoga smatramo da rok za otklon kvara/smetnje na podzemnim odnosno samonosivim kabelima treba iznositi 15 dana neovisno o tome što razdoblja čekanja koja nisu u odgovornosti HT-a ne ulaze u rok.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Upravo radi usklađivanja s odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga koji definira krajnji rok za otklon kvara/smetnje od 15 dana, skraćeno je vrijeme za koje se može produžiti vrijeme za otklon kvara s 24 sata za dodatnih najviše 10 dana u slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela metalne upredene parice za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod.</p> <p>U navedeno vrijeme od 10 dana se ne računa vrijeme čekanja izvan odgovornosti HT-a. Također, predviđeno je da je HT, u situaciji kada nije iz opravdanih razloga u mogućnosti otkloniti kvar u predviđenom vremenu, o istome obvezan pravovremeno obavijestiti HAKOM, a kako bi HAKOM mogao odlučiti o opravdanosti istih.</p>
12.	HT d.d.	<p>HT predlaže da se u Standardne ponude, pored obveza veleprodajnih operatora propisanih navedenim Pravilnikom o djelatnostima, dodaju dopune, u svrhu ostvarivanja načela transparentnosti i zaštite HT-a kao veleprodajnog operatora od neosnovanih zahtjeva Operatora korisnika za isplatom naknada predviđenih Pravilnikom o djelatnostima: „Operator korisnik dužan je uz račun/zahtjev za naknadom troškova raskida ugovora krajnjeg korisnika, odnosno uz račun/zahtjev na ime naknade za nepravovremeni otklon kvara, dostaviti HT-u i dokaze kojima potvrđuje točnost računa/zahtjeva.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>HAKOM je definirao specifikaciju koju operator korisnik dostavlja uz zahtjev za isplatu naknade, međutim prihvatio je prijedlog A1.</p>
13.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže da se sljedeća rečenica: „Implementirati izvještaj putem kojeg bi operatori korisnici automatski dobivali informacije o grupnim smetnjama“, izmijeni na način da glasi: <i>"Implementirati notifikaciju putem koje bi operatori korisnici automatski dobivali informacije o grupnim smetnjama i globalnim ispadima sustava".</i></p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Vidi odgovor 2. na prijedlog HT-a.</p>

		A1 obrazlaže predloženu izmjenu radi smanjenja velikog broja upita putem B2B servisa i nepotrebnog opterećenja B2B-a.	
14.	A1 Hrvatska d.o.o.	Radi izbjegavanja bilo kakve dvojbe i različitog tumačenja među operatorima, A1 smatra kako je potrebno dodatno pojasniti da se informacija o promjeni porta (Option82) dostavlja isključivo putem B2B poruke u trenutku kad je navedena promjena nastala te da se drugi kanali za dostavu predmetne informacije više ne koriste.	Prihvaća se HAKOM je izmijenio tekst u Standardnoj ponudi na odgovarajući način.
15.	A1 Hrvatska d.o.o.	A1 predlaže da se sljedeća rečenica: „Postojeće izvještaje kod kojih zbog njihove veličine dolazi do poteškoća u povlačenju putem B2B sučelja, HT je obvezan podijeliti u više manjih, na način da se omogući sužavanje pretrage na područje županije odnosno grada/mjesta.“, izmijeni na način da glasi: " Postojeći izvještaj "Slobodni kapaciteti na OLT-u (39)", kao i druge izvještaje kod kojih zbog njihove veličine dolazi do poteškoća u povlačenju putem B2B sučelja, HT je obvezan podijeliti u više manjih, na način da se omogući sužavanje pretrage na područje županije odnosno grada/mjesta. HT će objaviti i popis županija/gradova koji se mogu koristiti za pretragu, odnosno za povlačenje navedenih izvještaja." Prema mišljenju A1, nakon što postojeće izvještaje podijeli na više manjih, HT bi trebao objaviti i popis županija/gradova koji se mogu koristiti za pretragu, odnosno za povlačenje navedenih izvještaja, pogotovo ako pretraga neće biti moguća po svim gradovima pojedinačno. S obzirom da povlačenje postojećeg izvještaja "Slobodni kapaciteti na OLT-u (39)" trenutno uopće ne funkcionira, A1 smatra kako je navedeni izvještaj potrebno izričito navesti ovom prijedlogu.	Prihvaća se
16.	A1 Hrvatska d.o.o.	S obzirom na dosadašnju praksu uvođenja novih tehnologija u bakrenoj pristupnoj mreži HT-a prema kojoj su operatorima korisnicima prije potrebnih izmjena u standardnim ponudama bile prezentirane navedene tehnologije, njihove prednosti i koristi, odnosno razlozi za uvođenje, kao i mogući utjecaj istih na postojeće korisnike, nejasno je	Ne prihvaća se HAKOM smatra da pilot projekt nije bio potreban jer su provedena opsežna testiranja s vektoriziranom tehnologijom VDSL2-17a, prema kojima uvođenje supervektoring tehnologije nema utjecaja na krajnje korisnike.

		<p>zašto navedena praksa nije primijenjena i u slučaju supervektoringa, tim više što se u obrazloženju navodi da je uvođenje spomenutih tehnologija od izrazite važnosti kako bi se korisnicima i operatorima korisnicima omogućilo korištenje većih pristupnih brzina.</p> <p>S obzirom na probleme koji su nastali nakon uvođenja vektoring tehnologije, A1 smatra kako je prije uvođenja supervektoring tehnologije u produkcijski rad bilo potrebno osigurati barem neko kraće razdoblje za testiranje navedene tehnologije te eventualni utjecaj iste na postojeće korisnike. A1 je svjestan činjenice da primjena supervektoring tehnologije u teoriji ne bi trebala imati utjecaja na postojeće korisnike, ali zbog različitih razloga može doći do problema u praksi pa je prema mišljenju A1 bilo potrebno provesti kraći pilot projekt u kojem bi se potvrdilo da postojeći korisnici zaista neće imati problema s korištenjem svojih usluga.</p>	
17.	A1 Hrvatska d.o.o.	A1 se protivi predloženoj izmjeni procedure spajanja krajnjih korisnika putem FTTH infrastrukture. A1 se detaljnije očitovao o ovoj temi u dijelu Standardne ponude u koji je ubačena ova nova procedura (članak 4.1. stavak 20.).	Vidjeti odgovor na komentar br. 22.
18.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže definiciju novog krajnjeg korisnika kako slijedi:</p> <p>"Novi Krajnji korisnik - krajnji korisnik koji u trenutku podnošenja zahtjeva ne koristi uslugu širokopolasnog pristupa bez obzira ostvaruje li Osnovni pristup mreži putem usluge HT-a ili putem usluge Operatora korisnika, ili širokopolasnu uslugu koristi na tehnologiji bakrene pristupne mreže, a zahtjev se podnosi za širokopolasnu uslugu putem FTTH tehnologije; "</p> <p>Naime, A1 se ne slaže s predloženom izmjenom definicije "novog krajnjeg korisnika", jer ista omogućuje HT-u primjenu duljeg roka za aktivaciju veleprodajne usluge za gotovo sve zahtjeve operatora korisnika.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Definicija je izmijenjena kako je predloženo.</p>

19.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>Vežano uz sljedeću nadopunu: „U slučaju da HT zaprimi zahtjev HAKOM-a za modifikacijom frekvencijskog spektra od 2,2-106MHz ili 2,2-212MHz koji koristi G.fast tehnologija, zbog uklanjanja smetnje u prijemu nekog drugog signala unutar istog frekvencijskog opsega, a čiji se prijemnik nalazi u neposrednoj blizini instalacije koju koristi G.fast tehnologija, HT će poduzeti sve potrebne mjere kako bi uklonio uzrok smetnje. Modifikacija G.fast frekvencijskog spektra će rezultirati promjenom G.fast profila, odnosno promjenom paketa usluga, smanjenjem brzine Internet pristupa ili privremenim isključenjem veleprodajnog širokopolasnog pristupa Operatora korisnika. Operator korisnik je suglasan i pristaje da je HT ovlašten na zahtjev HAKOM-a poduzeti sve potrebne mjere za modifikacijom frekvencijskog spektra uključujući i mjere iz prethodne rečenice, bez odgode i bez slanja prethodne obavijesti Operatoru korisniku ali uz naknadnu obavijest u roku od 24 h računajući od poduzimanja mjere.“, A1 skreće pozornost na moguće posljedice jer će krajnji korisnik u ovom slučaju ostati bez usluge te će se obratiti svom operatoru s prijavom smetnje, a operator neće imati nikakvu informaciju zašto je došlo do smetnje. Štoviše, operator će nakon 24 sata dobiti informaciju da je došlo do izmjene ugovorenih uvjeta, kako parametara usluge, tako i općenito mogućnošću korištenja usluge. Sve ovakve izmjene operator je obvezan najaviti korisniku najmanje 30 dana ranije, s obzirom da se radi o promjenama koje su na štetu krajnjeg korisnika.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Situacija pojave štetnih smetnji te mjera za njihovo otklanjanje, što za posljedicu ima smanjenje kvalitete usluge za krajnje korisnike ili privremeno isključenje, ne može se unaprijed predvidjeti. Također, time ne bi bili zahvaćeni samo korisnici operatora korisnika nego i HT-a te HT ima isti ili i veći rizik s obzirom na veći broj korisnika.</p>
20.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>U sljedećem stavku: „45 dana prije prespajanja HT je obavezan poslati točan obuhvat projekta s popisom BSA usluga u tom trenutku i vremenski okvir u kojem će se prespajanje dogoditi. Vremenski okvir može biti u rasponu 2-4 tjedna u ovisnosti o kompleksnosti prespajanja (veličina obuhvata, broju korisnika, broju nastavaka u kojima se izvode aktivnosti). Nakon primitka ove obavijesti, a ukoliko je najavljeno da će se na predmetnom čvoru koristiti VDSL vektoring i/ili VDSL super vektoring, Operator korisnik je dužan svojim Krajnjim korisnicima koji se nalaze u području obuhvata novog čvora i koji će biti spojeni na novi čvor osigurati korištenje VDSL vektoring modema odnosno VDSL super</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Nema potrebe za predloženo brisanje dijela teksta s obzirom da taj dio teksta ne nameće nikakvu obvezu zamjene postojećih vektoring modema s modemima koji podržavaju super vektoring. Naime, prema predmetnoj odredbi operatori korisnici moraju osigurati adekvatni modem svojim korisnicima, ovisno o tome je li u čvoru primijenjen vektoring ili super vektoring.</p>

		<p><i>vektoring modem do puštanja u rad novog čvora.</i>“, A1 predlaže brisati tekst koji glasi: „<i>odnosno VDSL super vektoring modem</i>“.</p> <p>Naime, s obzirom da primjena VDSL super vektoringa ne bi smjela imati utjecaja na postojeće korisnike, nema razloga za zamjenu postojećih vektoring modema s novim modemima koji podržavaju super vektoring.</p> <p>Dodatno, nejasno je u kojim situacijama se primjenjuje ovaj rok od 45 dana, s obzirom da se u sljedećoj točki navodi da će se za lokacije na kojima je već uključen vektoring obavijest o uvođenju super vektoringa slati operatorima korisnicima minimalno 30 dana ranije.</p>	<p>Rok od 45 dana se primjenjuje u slučaju prespajanja krajnjih korisnika na nove FTTC/FTTN lokacije, dok se rok od 30 dana odnosi na situaciju kad se uvodi super vektoring na već postojećoj lokaciji na kojoj je već uveden vektoring.</p>
21.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>U sljedećoj rečenici: <i>„Na lokacijama na kojima je uključen vektoring, HT će obavijestiti druge operatore o uvođenju super vektoringa minimalno 30 dana ranije. U navedenoj obavijesti će biti naveden naziv lokacije.“</i>, A1 predlaže izmijeniti na način da ista glasi: <i>"Na lokacijama na kojima je uključen vektoring, HT će obavijestiti druge operatore o uvođenju super vektoringa minimalno 60 dana ranije. U navedenoj obavijesti će biti naveden naziv lokacije. "</i></p> <p>A1 smatra kako predloženi rok od 30 dana nije dostatan za bilo kakvo planiranje aktivnosti na strani operatora korisnika vezano uz ponudu većih brzina svojim maloprodajnim korisnicima.</p>	Prihvaća se
22.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže brisati sljedeću odredbu: <i>„U slučaju zahtjeva za realizaciju veleprodajnog širokopojasnog pristupa temeljem FTTH tehnologije za Novog korisnika (ne koristi uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa temeljem FTTH tehnologije), zahtjev za prijenos broja se ne podnosi zajedno sa zahtjevom za realizaciju veleprodajnog širokopojasnog pristupa temeljem FTTH tehnologije, nego se podnosi samostalno nakon što je</i></p>	Prihvaća se

		<p>veleprodajni širokopojasni pristup temeljem FTTH tehnologije realiziran.“</p> <p>A1 smatra da situacija koja je navedena kao razlog uvođenja ovakve procedure uopće ni ne postoji budući da je člankom 4.1. stavak 18. Standardne ponude definirano da će HT odbiti zahtjev za realizacijom FTTH priključka ako u zgradi nije izgrađena svjetlovodna okosnica (vertikala). Stoga se protivimo predloženoj izmjeni procedure spajanja krajnjih korisnika putem FTTH infrastrukture.</p>	
23.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže u novom stavku 21. izmijeniti rok za aktivaciju pojedinačnog zahtjeva za novog krajnjeg korisnika tako da umjesto dosadašnjih 10 radnih dana isti iznosi 7 radnih dana.</p> <p>S obzirom da je HT-u ostavljen dulji rok (5 RD umjesto 3 RD) za provjeru tehničke mogućnosti za novog krajnjeg korisnika, smatramo da se u navedenom roku trebaju obaviti sve potrebne pripreme i provjere kako bi navedena nova parica bila spremna za realizaciju zahtjeva operatora korisnika.</p> <p>U slučaju da se na opisani način obavi provjera tehničke mogućnosti za novog krajnjeg korisnika, radnje koje je potrebno obaviti nakon provjere tehničke mogućnosti se ne razlikuju u slučaju novog i postojećeg krajnjeg korisnika, pa držimo da nije opravdano da rok za izvođenje navedenih radnji za postojećeg krajnjeg korisnika iznosi 2 radna dana (3 RD za provjeru tehničke mogućnosti + 2 RD za aktivaciju usluge), a za novog krajnjeg korisnika 5 radnih dana (5 RD za provjeru tehničke mogućnosti + 5 RD za aktivaciju usluge). Zbog toga predlažemo odrediti rok od 7 radnih dana (5 RD + 2 RD) za aktivaciju pojedinačnog zahtjeva za novog krajnjeg korisnika.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Dodatno, HAKOM će voditi računa krši li obvezu nediskriminacije u pogledu rokova realizacije usluga.</p>
24.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže izmijeniti postojeći tekst prve rečenice:</p> <p><i>„Operator korisnik može otkazati pojedinačni širokopojasni pristup u roku od jednog (1) radnog dana. Iznimno, Operator korisnik može zatražiti datum deaktivacije usluge veleprodajnog širokopojasnog</i></p>	<p>Prihvaća se</p>

		<p><i>pristupa i u roku duljem od jednog radnog dana, ukoliko je to u interesu krajnjeg korisnika odnosno kada je tako dogovoreno s krajnjim korisnikom. U tom slučaju rok mora biti kraći od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva za deaktivaciju pojedinačni širokopolasni pristup.</i>", na način da ista glasi:</p> <p><i>„Operator korisnik može podnijeti zahtjev za deaktivaciju pojedinačnog širokopolasnog pristupa kojeg će HT realizirati u roku od jednog (1) radnog dana."</i></p>	
25.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>Ako se usluga na G.fast tehnologiji uključuje na opisani način, nejasno je koji su rokovi za aktivaciju navedene usluge. Primjenjuju li se i dalje rokovi od 5 radnih dana za provjeru tehničke mogućnosti i 10 radnih dana za aktivaciju ili se primjenjuju neki kraći rokovi s obzirom da se navodi da se usluga automatski uključuje ako su brzine ispod navedenih granica?</p> <p>Dodatno, nejasno je koji se rokovi primjenjuju u opisanoj situaciji kada operator naknadno traži promjenu brzine. Što se događa ako operator podnese zahtjev s brzinama koje su veće od definiranih graničnih brzina (200/100 Mbit/s za FTTH i 100/20 Mbit/s za FTTP rješenje)?</p>	Dodatno, HAKOM će voditi računa krši li HT obvezu nediskriminacije u pogledu rokova realizacije usluga.
26.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže dopuniti odredbu stavka 37. kako slijedi:</p> <p><i>"Navedeni postupak sanacije mreže HT će primijeniti i u slučaju podnošenja zahtjeva za uslugu veleprodajnog širokopolasnog pristupa za paricu koja se u trenutku podnošenja zahtjeva nalazi u fault repair modu."</i></p> <p>S obzirom da operator korisnik nema informaciju da se pojedina parica koju preuzima od drugog operatora korisnika ili HT-a nalazi u <i>fault repair</i> modu, nužno je osigurati da se i takve parice saniraju prije aktivacije veleprodajne usluge.</p>	Prihvaća se
27.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže izmijeniti treću rečenicu iz stavka 49. na način kako slijedi:</p> <p><i>"HT će pod uvjetima iz poglavlja 4.2. ove Standardne ponude, aktivirati pojedinačni ADSL/VDSL pristup na novoj lokaciji u roku od 10 radnih</i></p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Dodatno, HAKOM će voditi računa krši li HT obvezu nediskriminacije u pogledu rokova realizacije usluga.</p>

		<p><i>dana po primitku Zahtjeva za preseljenje pojedinačnog ADSL/VDSL pristupa."</i></p> <p>Naime, A1 smatra da je nastavno na predloženi rok od 7 radnih dana za aktivaciju nove parice potrebno uskladiti i rok za preseljenje priključka, jer ne postoji opravdanje za rok od 15 radnih dana.</p>	
28.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 smatra da je sljedeću odredbu:</p> <p>„Operator korisnik može povući zahtjev za otklon smetnje na usluzi veleprodajnog širokopojasnog pristupa samo u slučaju ako zadatak za otklon smetnje nije dodijeljen tehničaru.“, potrebno jasnije definirati na način kako slijedi:</p> <p><i>" (3) Operator korisnik može povući zahtjev za otklon smetnje na usluzi veleprodajnog širokopojasnog pristupa samo u slučaju ako zadatak za otklon smetnje nije dodijeljen tehničaru na terenu. Informaciju o dodjeli zadatka tehničaru na terenu HT dostavlja operatoru korisniku putem B2B poruke za prijavljenu smetnju iz koje se nedvosmisleno može zaključiti da je zadatak za otklon smetnje dodijeljen tehničaru na terenu. U slučaju povlačenja zahtjeva za otklon smetnje, operator korisnik plaća 50% naknade za neosnovanu prijavu smetnje."</i></p>	Prihvaća se
29.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeću odredbu:</p> <p>„HT će troškove raskida ugovora krajnjeg korisnika ili trošak naknade koju je Operator korisnik isplatio krajnjem korisniku temeljem Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti komunikacijskih mreža i usluga, isplatiti Operatoru korisniku u roku od 30 dana od dana zaprimanja računa/zahtjeva.“, izmijeniti i dopuniti na način da ista glasi:</p> <p>"HT će troškove raskida ugovora krajnjeg korisnika ili trošak naknade koju je Operator korisnik isplatio krajnjem korisniku temeljem Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti komunikacijskih mreža i usluga (dalje: Pravilnik), isplatiti Operatoru korisniku u roku od 30 dana od dana zaprimanja računa/zahtjeva.</p>	Prihvaća se

	<p>Specifikacija koju Operator korisnik dostavlja uz zahtjev za isplatu naknade propisanu Pravilnikom mora osobito sadržavati:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) GUID zahtjeva za otklon kvara 2) datum prijave i datum otklona kvara; 3) broj dana kašnjenja;4) osnovica za isplatu naknade<ul style="list-style-type: none"> a) isplata naknade po osnovi isplaćenih naknada krajnjem korisniku za zakašnjeli otklon kvara b) isplata naknade po osnovi potraživanja u slučaju kada je krajnji korisnik operatora korisnika ostvario pravo na raskid ugovora bez naplate naknade za prijevremeni raskid ugovora 5) Ukupan iznos potraživanja" <p>Naime, A1 smatra da je potrebno podrobnije raspisati predmetnu odredbu kako bi se definirao obvezan sadržaj specifikacije potraživanja koje operator korisnik dostavlja HT-u.</p>	
--	---	--

30.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 predlaže sljedeći tekst: <i>"U slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod, razdoblje za otklon kvara/smetnje se može produžiti za vrijeme koje je potrebno za popravak kabela, a najviše za 10 dana. U navedeno vrijeme nije uključeno vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a, a HT će o istome obavijestiti Operatora korisnika putem B2B servisa, te dostaviti Operatoru korisniku valjani dokaz o razlozima zbog kojih dolazi do kašnjenja."</i>, izmijeniti na način da ista glasi: <i>"(9) U slučaju kvarova/smetnji podzemnih i samonosivih kabela za čije otklanjanje su potrebni građevinski radovi radi sanacije ili zamjene kabela ili dijela kabela koji je vezan uz jedan izvod, razdoblje za otklon kvara/smetnje se može produžiti za vrijeme koje je potrebno za popravak kabela, pri čemu otklon kvara/smetnje ne smije trajati dulje od 10 dana. U navedeno vrijeme nije uključeno vrijeme na čekanja koja nisu u domeni HT-a, a HT će o istome obavijestiti Operatora korisnika putem B2B servisa, te dostaviti Operatoru korisniku valjani dokaz o razlozima zbog kojih dolazi do kašnjenja. Informaciju da se radi o kvaru/smetnji na kabelu HT dostavlja Operatoru korisniku putem B2B poruke iz koje se nedvosmisleno može zaključiti da je utvrđena smetnja/kvar na kabelu. U slučaju da smetnja/kvar nije otklonjena u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva (bez obzira na vrijeme čekanja koja nisu u domeni HT-a), HT će ponuditi Operatoru korisniku zamjensko rješenje na tehnologiji koja je dostupna na pojedinoj lokaciji."</i></p> <p>Naime, A1 smatra da bi HT morao imati obvezu ponuditi zamjensko rješenje za svaku paricu na kojoj otklon smetnje traje dulje od 15 dana.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Prijedlog obveze nuđenja zamjenskog rješenja ukoliko se kvar ne otkloni u roku od 15 dana nije prihvatljiv, osim u slučaju da takvo zamjensko rješenje HT ne nudi i svojim maloprodajnim korisnicima.</p> <p>Također, takva obveza ne bi bila poticajna HT-u da održava bakrenu mrežu, nego naprotiv, još bi više smanjio ulaganja u održavanje bakrene mreže budući da bi bilo prihvatljivo trajno prebacivati korisnike na zamjenska rješenja sa slabijom kvalitetom usluge. Zamjensko rješenje bi eventualno moglo biti prihvatljivo ograničeno vremensko razdoblje dok se kvar ne otkloni ili nađe trajno zamjensko rješenje iste ili bolje kvalitete.</p> <p>Stoga, HAKOM je izmijenio navedenu odredbu na način da se za korisnike čiji kvar nije otklonjen u propisanom roku omogući trajno zamjensko rješenje iste ili bolje kvalitete, ili privremeno zamjensko rješenje slične kvalitete do otklona kvara.</p>
31.	A1 Hrvatska d.o.o.	<p>A1 se protivi predloženoj izmjeni prema kojoj HT može određivati područja na kojima se ne primjenjuju ugovorena SLA vremena za otklon kvara.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Svrha prijedloga ove odredbe je nediskriminacija operatora korisnika u odnosu na HT maloprodaju. Dakle, prijedlogom ove odredbe se HT-u određuje obveza</p>

		<p>Za A1 nikako nije prihvatljiv prijedlog izmjena prema kojem se SLA uvjeti omogućuju samo u područjima u kojima HT isto omogućuje vlastitim korisnicima jer ne postoji učinkovit način provjere kojim bi se moglo utvrditi na kojim točno područjima HT nudi SLA uvjete, a na kojima ne.</p> <p>A1 smatra da bi bilo kakva promjena mogla uslijediti tek nakon što bi HAKOM odredio područja na kojima nije moguće ugovoriti SLA uvjete za otklon kvara/smetnje na temelju podataka i pojašnjenja koje bi HT bio obvezan dostaviti, a što bi operatori korisnici i sve zainteresirane osobe mogle komentirati. U suprotnom, HT-u će biti prepušteno da potpuno jednostrano i bez ikakve kontrole određuje područja koja ne ulaze u SLA sustav, te dodatno dodaje i nova područja.</p>	<p>transparentnog objavljivanja područja na kojima nudi bolje SLA uvjete (kraće vrijeme otklona kvara) svojim maloprodajnim korisnicima.</p> <p>Naime, do sada je bila situacija da HT nije bio obvezan objaviti gdje su dostupni bolji SLA uvjeti njegovim maloprodajnim korisnicima, a isto je ovisilo o njegovoj poslovnoj odluci.</p> <p>Prijedlog se prihvaća u dijelu da se ne omogući smanjivanje opsega područja s kraćim vremenom otklona kvara te je tekst Standardne ponude izmijenjen na odgovarajući način.</p>
32.	OT – OPTIMA TELEKOM d.d.	<p>Obzirom na komentare Optime iznesene u postupku javne rasprave o izmjeni SP za ULL, Optima skreće pozornost HAKOM-u kako je nužno izvršiti usklađenje rokova u postupku migracije između veleprodajnih usluga širokopojasnog pristupa i usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji te između veleprodajnih usluga širokopojasnog pristupa i usluge najma korisničke linije.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>S obzirom da se radi o migraciji na postojećoj parici, rokovi su usklađeni s rokom za realizaciju usluge za postojećeg krajnjeg korisnika kao što je izmijenjeno u Standardnoj ponudi za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.</p>
33.	TERRAKOM d.o.o.	<p>Terrakom podržava uvođenje većih pristupnih brzina na predmetnoj tehnologiji za krajnje korisnike, no skreće pozornost na nužnost revidiranja postojećih naknada za korištenje HT transportne mreže kako bi se alternativnim operatorima omogućilo ravnopravno tržišno natjecanje.</p> <p>Budući da se ovom izmjenom Standardne ponude uvodi i VDSL supervektoring tehnologija, osim naknade za korištenja kapaciteta, smatra da je izuzetno bitno revidirati, odnosno sniziti mjesečne naknade za uslugu širokopojasnog pristupa za Internet uslugu na temelju ADSL/VDSL tehnologije.</p> <p>Osim navedenog, smatra bitnim uzeti u razmatranje i visinu naknada za dodatne virtualne kanale za VoIP i IPTV uslugu.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Naknade nisu predmet ovih izmjena SP. HAKOM je upravo pokrenuo projekt „Izračun troškova i cijena usluga u nepokretnoj mreži“ unutar kojeg će se utvrditi nove troškovno usmjerene cijene veleprodajnih usluga u nepokretnim mrežama. Projekt će trajati 14 mjeseci i nove naknade bi se trebale početi primjenjivati početkom 2021.</p>

		<p>Kod korištenja postojećeg izvještaja „Provjera ADSL/VDSL/FTTH dostupnosti, brzine na parici i duljine parice (po adresi) (32), postoje velike razlike u nazivima adresa te predstavlja veliki problem za uparivanje službenih naziva adresa kako ih vodi DGU sa nazivima kako ih vodi HT.</p>	
--	--	--	--